

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิจัยในบทที่ 5 นี้ แบ่งหัวข้อการเสนอออกเป็น 4 หัวข้อใหญ่ ๆ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อธุรกิจชายแดนหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษาชายแดนไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับอุปสรรคของการประกอบธุรกิจชายแดนไทย-กัมพูชา ในจังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการประกอบธุรกิจชายแดนไทย-กัมพูชา ในจังหวัดจันทบุรี

สรุปผลการวิจัย

ข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สามารถสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับอุปสรรคของการประกอบธุรกิจชายแดนไทย-กัมพูชา ในจังหวัดจันทบุรีนั้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.36$) หากจำแนกปัญหาในรายด้านสามารถสรุปได้ ดังนี้

ด้านปัญหาเกี่ยวกับการเข้า-ออกพรมแดน พบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.68$) ดีความคือ เป็นอุปสรรคในทุก ๆ เรื่อง หากจำแนกในรายเรื่องตามลำดับอุปสรรคจากมากไปหาน้อย พบว่า

ลำดับที่ 1 ได้แก่ การออกหนังสือสำคัญที่กระทรวงพาณิชย์กัมพูชากำหนด ทำให้ค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการเพิ่มสูงขึ้นเกินควร ($\bar{X} = 4.75$)

ลำดับที่ 2 ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงวิธีการเข้า-ออกประเทศ โดยใช้พาสปอร์ตทำให้เป็นอุปสรรคต่อการค้าชายแดนของผู้ประกอบการ ($\bar{X} = 4.67$)

ด้านปัญหาเส้นทางการคมนาคม พบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.54$) ดีความคือ เป็นอุปสรรคในทุก ๆ เรื่อง หากจำแนกในรายเรื่องตามลำดับอุปสรรคจากมากไปหาน้อย พบว่า

ลำดับที่ 1 ได้แก่ ถนนที่ใช้ในการขนส่งสินค้าบางเส้นทางผิวถนนขรุขระ ทำให้การเดินทางไม่สะดวก ต้องใช้ความเร็วต่ำ ($\bar{X} = 4.62$)

ลำดับที่ 2 ได้แก่ ถนนที่ใช้ในการขนส่งสินค้าบางเส้นทางยังไม่มีไฟฟ้าส่องสว่างที่เพียงพอ อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุในการขนส่งสินค้าได้ ($\bar{X} = 4.45$)

ด้านปัญหาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการ พบว่า มีค่อนข้างเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.31$) ดีความคือ เป็นอุปสรรคในทุก ๆ เรื่อง หากจำแนกในรายเรื่องตามลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า

ลำดับที่ 1 ได้แก่ ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบศุลกากรไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 4.47$)

ลำดับที่ 2 ได้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ประกอบการไม่ครบถ้วน ($\bar{X} = 4.41$)

ด้านปัญหาเกี่ยวกับกฎอัยการศึก พบว่า ค่อนข้างเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.24$) ดีความคือ เป็นอุปสรรคในทุก ๆ เรื่อง หากจำแนกในรายเรื่องตามลำดับอุปสรรคจากมากไปหาน้อย พบว่า

ลำดับที่ 1 ได้แก่ การประกาศใช้กฎอัยการศึกทำให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบเรียกร้องผลประโยชน์จากผู้ประกอบการ ($\bar{X} = 4.34$)

ลำดับที่ 2 ได้แก่ การประกาศใช้กฎอัยการศึกทำให้การค้าตามแนวชายแดนมีผลกระทบที่ลดลง ($\bar{X} = 4.13$)

ด้านปัญหาความล่าช้าการบริการของหน่วยงานราชการ พบว่า ค่อนข้างเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.01$) ดีความคือ เป็นอุปสรรคในทุก ๆ เรื่อง หากจำแนกในรายเรื่องตามลำดับอุปสรรคจากมากไปหาน้อย พบว่า

ลำดับที่ 1 ได้แก่ ขั้นตอนการนำเข้าของกัมพูชามีขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน ($\bar{X} = 4.03$)

ลำดับที่ 2 ได้แก่ ขั้นตอนการส่งออกของไทยมีขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน ($\bar{X} = 3.99$)

ข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สามารถสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการประกอบธุรกิจชายแดนไทย-กัมพูชา ในจังหวัดจันทบุรี พบว่า มีข้อเสนอแนะที่ต้องปรับปรุงในรายด้าน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงด้านปัญหาเกี่ยวกับการเข้า-ออกพรมแดน

ปัญหาเกี่ยวกับการเข้า-ออกพรมแดนนั้น เนื่องจากการเข้าออกระหว่างพรมแดนจะต้องดำเนินตามกฎหมายอย่างเข้มงวด ตามข้อตกลงระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการค้าชายแดน จึงมีข้อเสนอแนะให้ผู้ประกอบการศึกษาและปฏิบัติตามกฎหมาย ทั้งของประเทศไทยและประเทศกัมพูชา โดยให้ผู้ประกอบการเตรียมเอกสารและพาสปอร์ตให้พร้อมในการเดินทางข้ามชายแดนระหว่างประเทศ เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ที่ดูแลการเข้าออกระหว่างพรมแดน

กล่าวคือ ต้องมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนและเอกสารประกอบการเข้า-ออกพรมแดนในลักษณะไปสเตอร์หรือแผ่นพับให้กับประชาชนที่เข้าออกพรมแดนได้เรียนรู้และรับทราบ เพื่อความสะดวกในการเตรียมเอกสารและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่

2. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงด้านเส้นทางคมนาคม

การปรับปรุงเส้นทางขนส่งสินค้าที่ไม่สะดวกต่อการติดต่อประสานงานและการส่งออก-นำเข้าสินค้านั้น ควรที่จะต้องมีการนำหลอดไฟเข้ามาติดตั้งตามเส้นทางคมนาคมให้เกิดแสงสว่างที่เพียงพอต่อการขนส่งสินค้าและปรับปรุงผิวถนนให้ได้มาตรฐานในการขนส่งสินค้าที่มีน้ำหนักปริมาณมาก นอกจากนี้ปัญหาของการนำสินค้าเข้าในประเทศไทยคือ เส้นทางตามแนวชายแดนระยะ 3 กิโลเมตรนั้น เป็นเส้นทางที่มีความขรุขระ ในการนำสินค้าออกไปยังประเทศกัมพูชาและไม่มีไฟฟ้าส่องสว่างในเวลากลางคืน อาจทำให้เกิดอันตราย จึงมีข้อเสนอแนะ ควรสร้างทางโดยมีผิวถนนที่ดีและมีไฟส่องสว่างเพื่อความปลอดภัยในยามค่ำคืน

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการ

ควรมีการพัฒนามากขึ้น โดยสิ่งที่ทำมาควรสานต่อด้วยการพัฒนา เช่น ใช้สื่อโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์หรือยูทูป กล่าวคือ ควรพัฒนาจากการประชาสัมพันธ์แบบธรรมดา เป็นการสร้างกลุ่มของผู้ประกอบการผ่านทางเฟซบุ๊กหรือไลน์กลุ่ม เพื่อมีพื้นที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับขั้นตอนหรือข้อควรปฏิบัติในการสร้างความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศุลกากร

4. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงด้านปัญหาเกี่ยวกับกฏอัยการศึก

ปัญหาเกี่ยวกับกฏอัยการศึก กำหนดว่าพื้นที่จากแนวชายแดนระยะทางจำนวน 3 กิโลเมตรจะเป็นพื้นที่กฏอัยการศึก ซึ่งมีการควบคุมโดยทหาร มีเวลาการเข้า-ออกในเวลาพื้นที่ที่จำกัด เนื่องจากเป็นกฎหมายความมั่นคง จึงมีการควบคุมโดยเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงานเพื่อความมั่นคงภายในประเทศ ดังนั้นข้อเสนอแนะการแก้ไขในการจัดการปัญหา คือ ควรยกเลิกและแก้ไขกฎหมายให้เหมาะสมกับพื้นที่

5. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงด้านปัญหาความล่าช้าในการบริการของหน่วยงานราชการ

ปัญหาความล่าช้าในการบริการของหน่วยงานราชการคือ โครงสร้างพื้นฐานของด่านศุลกากร ไม่มีพื้นที่รองรับแต่ละจุดผ่านแดน เนื่องจากมีพื้นที่น้อย ในการตรวจสอบสินค้ามักจะมี ความล่าช้าและใช้เวลาการเดินทางจากด่านจันทบุรี ถึงด่านผ่านแดนต้องใช้เวลาานาน จึงมีข้อเสนอแนะในการหาพื้นที่ให้เป็นของศุลกากรขนาดใหญ่เพื่อให้เครื่องมือในการตรวจสอบสินค้า สามารถติดตั้งเครื่องเอกซเรย์สินค้าได้เร็วและควรมีลานจอดรถสินค้า โดยการหาพื้นที่ขนาดใหญ่ทำเป็นลานจอดรถสินค้าเข้าในประเทศและนำออกนอกประเทศ โดยผ่านกระบวนการศุลกากรและผ่านเครื่องเอกซเรย์ตรวจสอบ จึงจะสามารถคลาปัญหาการบริการของหน่วยงานราชการได้

อภิปรายผล

อภิปรายผล

ในการวิเคราะห์ถึงองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยจะอภิปรายเปรียบเทียบระหว่างข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาและองค์ความรู้เดิมจากเนื้อหาบทที่ 2 ดังนี้

เมื่อพิจารณาถึงความคิดเห็นก่อนเปิดประชาคมอาเซียนของผู้ประกอบการธุรกิจชายแดนจะพบได้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องคือ งานวิจัยของเรื่องศักดิ์ ไชยอุดม (2550) ที่ทำการศึกษารื่อง ปัญหาการค้าชายแดน ไทย-พม่าในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า มีปัญหาเส้นทางคมนาคมและปัญหาความล่าช้าในการบริการของหน่วยงานราชการ นอกจากนี้ในงานวิจัยของ นพภัศร มาเทียน (2549) ศึกษาเรื่องประวัติการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ด้านจังหวัดสระแก้ว ซึ่งให้เห็นถึงปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลไทยกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นปัญหาหลักในการประกอบธุรกิจชายแดน

ส่วนข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ ซึ่งเป็นความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อธุรกิจชายแดนหลังเปิดประชาคมอาเซียนแล้ว พบว่า มีปัญหา 2 ระดับคือ ปัญหาเส้นทางคมนาคมและปัญหาเกี่ยวกับการเข้า-ออกพรมแดน ถือว่าเป็นปัญหามาก ส่วนประเด็นที่เป็นปัญหาค่อนข้างมาก ได้แก่ ปัญหาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการ ปัญหาเกี่ยวกับกฎอัยการศึก และปัญหาความล่าช้าในการบริการของส่วนราชการ

ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการเปิดประชาคมอาเซียน ผู้ประกอบการมีความเห็นเกี่ยวกับธุรกิจชายแดนว่ามีปัญหาที่เหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลงคือ ปัญหาเส้นทางคมนาคมและปัญหาความล่าช้าในการบริการของหน่วยงานราชการ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาที่เกิดขึ้นหลังการเปิดประชาคมอาเซียน คือ ปัญหากฎอัยการศึก และการเข้าออกพรมแดน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

หลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อธุรกิจชายแดนหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษาชายแดน ไทย-กัมพูชา จังหวัดจันทบุรี เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการดำเนินวิจัยหลังจากนี้ คือ

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของฝ่ายความมั่นคงและฝ่ายปกครองเกี่ยวกับธุรกิจชายแดนหลังเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. ควรขยายขอบเขตพื้นที่การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อธุรกิจชายแดน ไทย-กัมพูชา ในพื้นที่จังหวัดอื่นในภาคตะวันออก เช่น จังหวัดตราดและจังหวัดสระแก้ว เป็นต้น